

Yeni Dünya Düzeni, Türkiye'de Özelleştirme Ve Madencilik Sektörü

- Emin Bilen

Yönetim Kurulu Genel Sekreteri

Türkiye'nin ekonomik ve siyasi yapısal sorunlar nedeniyle tamamen çıkmaza girdiği bu dönemde, Madencilik sektörü de kendi yapısal sorunlarına çözüm bulabilmek için yoğun çalışmalar sürdürmektedir. 1980'den sonraki tüm hükümetler; Türkiye'nin temel yapısal sorunlarına (demokrasi, insan hakları, yargının bağımsızlığı, gelir dağılımı, bölgeler arası dengesizlik, vergi yükü, işsizlik, göç ve kentleşme, iç ve dış borç yükü, terör, eğitim, sağlık v.b.) sağlıklı ve kalıcı çözüm bulmaya yönelik Ulusal politikalar uygulayamamış, Mali Piyasalara ve ithalata dönük politikalara teslim olmuş ve sürekli değişen istikrarsız yapı içerisinde Madencilik sektörünün sorunlarına da çözüm üretebilmesi bugüne kadar mümkün olmamıştır. Elbette Türkiye'nin yukarıdaki yapısal sorunlarını görmezlikten gelerek, sadece Madencilik sektörünün sorunlarına çözüm aramak doğru olmadığı gibi sadece sektörün bugünkü yapısal sorunlarına geçici çözümler aramakta doğru olmadığını düşünmekteyiz.

Maden Mühendisleri Odası, Türkiye'nin Bağımsız ve gelişmiş bir ülke olabilmesinin temel şartını; "Tüm Demokratikleşmede" görürken, Madencilik sektörünün sağlıklı bir şekilde gelişebilmesinin koşulunu da "Yeni Dünya Düzeni" kavramına karşı kısa, orta ve uzun dönemli Ulusal Madencilik politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında görmektedir.

1980'den bugüne kadar; Yeni Dünya Düzeninin referans noktaları olan küreselleşme, serbest piyasa ekonomisi, özelleştirme, esneklik, rekabet, yabancı sermaye, uluslararası tahkim, MAİ, bilgi çağı, bilgi toplumu, ticaret devrimi, kalite, standart, çevre, moda, medya v.b. kavramlar günlük hayatımıza girmiştir.

Yeni Ekonomik Düzen; 1970-1980 döneminde yaşanan petrol krizleri sonucunda GOÜ'nün artan dış borçları ve buna karşılık ithalatlarını kısmaları sonucunda Dünya ticaretinde ve piyasalarında oluşan durgunluktan çıkmak ve bu fırsatla GOİ'ni disipline etmek ve yeni kar alanları yaratılmak amacıyla Merkez (ABD'nin liderliğinde gelişmiş 7 ülke) tarafından 1980'li yıllarda uygulamaya konulmuş

ekonomik, siyasi ve sosyo-kültürel alanlarda bir bütün olarak değişimdir. Özelleştirme ise, Yeni Ekonomik Düzen içerisinde en önemli ekonomik uygulamadır.

Yeni Dünya Düzeni kavramı ise, Sovyet Bloku'nun dağılmasıyla netleşmiştir. Soğuk Savaş sonrası dünyada Merkez, karşıt bloka karşı artık kendi çevresini genişletmek durumunda olmadığı için, siyasal açıdan GOİ'ye ihtiyaç duymamaktadır. Öte yandan "teknoloji devrimi" Çevreden sağlayabileceği birçok malın (şimdilik petrol hariç) önemini çok azaltmıştır. Merkezde tarım üretimi öyle bir arttı ki temel gıda maddelerinde kendine yeter olmaktan kalmadı büyük çapta ihracatçı oldu. Diğer hammaddeler için sentetikler devreye girdi ve/veya geri kazanım teknolojileriyle daha az hammadde kullanmaya başladılar. Merkez sanayilerinde katma değer ve istihdam yaratırken Çevreyi (G 7 dışındaki ülkeler) devre dışı bırakmıştır.

Yani Merkezle Çevre arasında bağ kuran karşılıklı dayanışmaya yol açabilecek ne siyasal, ne bir dizi ekonomik olgu bugün eski önemini taşıyor. Çevre, Merkez açısından daha çok mallan, hizmetleri ve sermayesi için pazar olarak önemli, bunun içinde kişi başına gelirin arttığı dinamik ülkeler safında olmak gerekiyor.

Yeni Ekonomik Düzen, evrensel çapta serbest piyasa ekonomisini gerçekleştirme savıyla yola çıkmıştır. Ancak 1980'den bu yana ortaya çıkan sonuçlar ise bu savla pek bağdaşır nitelikte olmadı. Merkez, bölgesel anlaşmalar çerçevesinde neredeyse kartelleşti; Çevre ülkelerinin en fakirleri yani (Çin ve Hindistan hariç) düşük gelirli ülkeler neredeyse Dünya ekonomisinden dışlandı; bir yapı oluştu. Çevrede kişi başına gelir görece gerilirken uluslararası düzeyde gelir bölüşümü fakirlerin aleyhine değişti. Uluslararası ilişkilerin demokratik niteliği kayboldu ve Merkez tarafından oluşturulan kültürel milliyetçilik, tüm dünyayı etkilemeye başladı.

Türkiye'de bu değişimin referans noktaları; ekok>mid, 24 Ocak 1980 "Ekonomik kararları, Siyasi ve hukuki

alanlarda 12 Eylül Rejimi, 1982 Anayasası ve bunları tamamlayan yasalar, Sosyo-Kültürel alanlarda ise, bir tarafta; serbest piyasa ekonomisi, medya, moda ve küreselleşme ile gelişen ve batı kültürüyle benzeşen yeni yaşam alışkanlıkları ve diğer tarafta; bunların sonuçları ile serbest piyasa ekonomisiyle gelen işsizlik, göç ve kentleşme sorunları karşısında şeriatçı-milliyetçi toplumsal muhalefetin gelişmesidir.

Türkiye'de Özelleştirme programı; Piyasa güçlerinin ekonomiyi harekete geçirmelerine imkan sağlaması, üretkenlik ve verimliliğin artması, mal ve hizmetlerin kalite, miktar ve çeşitliliklerinin artırılması, mülkiyetin tabana yayılması, sermaye piyasasının gelişiminin hızlandırılması, modern teknoloji ve yönetim tekniklerinin Türkiye'ye çekilmesi, çalışanlara hisse senedi vermek suretiyle işgücü verimliliğin artırılması, devlete gelir sağlanması v.b., olarak belirlenmiş olmasına rağmen uygulamalar sonucunda "özelleştirme, devletin mali krizden çıkabilmek için bir borç-takas işlemine dönüşmüştür." Ayrıca, büyüyen iç borç stoku ile birlikte reel faiz oranları ekonominin reel büyüme oranlarının üzerine çıkmış ve bu durum Devletin Mali Piyasalar karşısında politika üretmesini engellemiştir.

1982 Anayasası kapsamında temel hak ve özgürlükler ile toplumsal örgütlenme sınırlandırılmış ve bunun karşısında Yürütme Yasama karşısında güçlendirilmiş ve bu güçle iktidara gelen Özal hükümeti tarafından toplumsal muhalefetin olmadığı bir dönemde ağırlıklı olarak Kanun Hükmünde Kararnameler ile altyapısı hazırlanan özelleştirme politikaları 1980'li yılların sonunda başarısız olmuştur. Bunun en önemli nedenleri; yeterli sermaye birikimine sahip olmayan ve gelişmeleri tamamen KİT'lere dayandırılmış olan yerli sermayenin KİT'lerin yabancı tekelere geçmesini istememeleri, siyasilerin bankalar başta olmak üzere KİT'leri partizanca kullanmaktan vazgeçmemeleri ve topluma gerekçelerin şeffaf olarak anlatılmamasıdır. 1990 yılından sonra gerçekleştirilen özelleştirme uygulamaları ise; özelleştirmelerin parti yandaşlarına, arsa spekülâtiflerine, ithalatçı tekelere yapıldığı anlaşılmış, teknoloji transferinin gerçekleşmemesi bir yana birçok işletme kapatılmış, üretim düşmüş, ithalat ve işsizlik artmıştır. Bu uygulamaların sonucunda özelleştirme karşısında toplumsal muhalefet güçlenmiştir. 1980'li yılların sonunda yabancı tekelere karşı özerkleşmeyi savunan yerli sermaye 1990 yılların sonunda ise iç borç ödemeleri karşısında özelleştirmeyi savunmaya başlamıştır.

Türkiye ;
Merkezde ve bölgesindeki değişimleri iyi değerlendirememiştir. Sermayenin; rant ekonomisini ve ithalatı

tercih etmesi; Siyasilerin KİT'leri ekonomik ve siyasi aralık olarak görmesi, Türkiye'nin çelişkileri olmuş ve bu durum ülkeyi siyasi istikrarsızlık içerisinde borç batağına götürmüştür. Bugün gelinen noktada Türkiye, gelir dağılımındaki adaletsizlik açısından dünyadaki ilk beş ülke arasındadır. Buna göre nüfusun en zengin % 20'sinin toplam gelirdeki payı % 55.9'iken, en fakir % 20'nin toplam gelirden aldığı pay % 5.0'dır. Buna bağlı olarak bütçenin % 34'ü iç ve dış borç ödemelerine ayrılmaktadır. Özel sektör sanayinde faaliyet dışı gelirlerin net bilanço karı içindeki payı %46.5'e çıkmıştır. Ayrıca kişi başına toplam borcun 1980 yılından 1998 yılı arasında % 310 artarken kişi başına milli gelir aynı dönemde % 105 artmıştır.

17.03.1984 tarih ve 2983 sayılı "Tasarufları Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkındaki Kanun" ile Türkiye'de başlayan ve 15 yıldır süren Özelleştirme çalışmalarının sonucunda Madencilik sektörü başta olmak üzere çimento sektörü hariç KİT'lerde önemli bir Mülkiyet devri gerçekleşmemiştir. Ancak KİT'ler kendi kendini bitirme sürecine sokulmuştur. Bu gelişmeler sonucunda KİT'ler olumsuz olan yapı daha da içinden çıkılmaz hale dönüşmüş ve geleceğini güvencede göremeyen çalışan kitlesi ortaya çıkmıştır.

Demokrasi ile seçilerek gelen hükümetler, ülkenin bu ekonomik sorunlarını IMF, Dünya Bankası ve bir-kaç sermaye grubu ile çözmeye çalışırken meslek odaları, sendikalar başta olmak üzere demokrasi güçlerini sistem dışına itmiler ve bu gelişmeler sonucunda; "Özelleştirme, siyasilere ve sermaye kesimine karşı sokakta demokrasi mücadelesine dönüşmüştür."

24 Ocak Kararları ile birlikte ekonomide ihracata dönük sanayi politikaları benimsenmiş ancak "karşılaştırmalı üstünlük teorisi" dikkate alınmayarak sanayileşme göz ardı edilmiş, sadece bir-kaç imalat sektörünün teşviklerle kapasitesi artırılarak ithal girdiler yoluyla ihracat artışı sağlanabilmiştir, ithalat artışı engellenemediği gibi teşvikli ucuz ithal hammadde girdileri karşısında ülke içi üretim alanları, rekabet edemediğinde ekonomi dışında

birakılmıştır. Bu yanlış politikalar sonucunda en fazla "Madencilik sektörü" etkilenmiş ve istikrarsızlığın sebebi olarak gösterilmiştir.

Türkiye Madencilik sektörü içinde bulunduğu krizden çıkarak gelişebilmesinin tek koşulu özelleştirme politikaları gösterilmiş ve bu kapsamda tartışmaların özelleştirme üzerinde yoğunlaşması sonucunda da sektör ile ilgili sağlıklı politikaların oluşturulması engellenmiştir.

Dünya Madenciliğinde Gelişmeler:

Dünya ekonomisinde yüksek teknoloji kullanımının giderek yaygınlaşmasıyla, ekonomik yapı giderek hammadde-yoğun niteliğini yitirmekte ve kazanç sağlanan ticari ürünlerde giderek bir boyut küçülmesi görülmektedir. Dünya ticaret rakamları incelendiğinde; çelik, bakır, çinko, kurşun ve kalay gibi geleneksel metallerin kullanımı düşerken, ileri seramik malzemeler, plastik ve polimer kökenli malzemeler gibi yüksek teknoloji malzemelerinin kullanımı giderek artmaktadır.

Çevre sorunları ve enerji fiyatlarının yüksekliği nedeniyle, hemen hemen tüm metallerde görülen ikincil üretim ve geri kazanım (Recycling) en şiddetli olarak alüminyum sektöründe kendini hissettirmektedir. Birincil Alüminyum üretiminde gereken birim enerjinin % 5'i kadar bir enerji tüketimi ile hurda ürünlerin geri kazanılması giderek yaygınlaşmakta olup bugün dünya alüminyum talebinin % 35'i ikincil üretimden karşılanmaktadır.

Sonuç olarak, Yeni Dünya Düzeninin getirdiği en önemli değişim; kaynakların kıt olması, çevre ve insan sağlığı için atıkların kontrol edilmesinin ön plana çıkması, üretimde ve kullanımda önemli teknolojik gelişmelerin sağlanması sonucunda, daha az hammadde ve yakıt ile temiz bir çevre içerisinde insanlık için maksimum faydanın sağlanması gelişmişliğin temel göstergesi olarak gösterilmesidir. Bugün, kişi başına hammadde ve enerji tüketimleriyle hararetle planlamaların yapılması gerçekçi değildir. Planlamalar; teknoloji alanında ve dünya ticaretindeki gelişmeler göz ardı edilmeden istenilen standartlara uygun özellikte ve miktarda hangi hammaddelerin ne zaman üretilmesi gerektiği-

lişmeler göz ardı edilmeden istenilen standartlara uygun özellikte ve miktarda hangi hammaddelerin ne zaman üretilmesi gerektiği-

ni içerecek şekilde kısa, orta ve uzun dönemli olması gerekmektedir.

Madenciliğin gelişmesi, artık kapalı ekonomi

dönemindeki gibi her dalda ve her projenin desteklenmesi yoluyla olmayacaktır, ihracata dönük sanayileşmede "rekabet edebilirlik" kıstası ön plandadır. Bu sebeple; rekabet gücü olabilecek dallarda, rekabetçi işletmecilik anlayışıyla yönetilen işletmelerde, sanayinin girdi, ara malı ihtiyaçları ile bütünleşebilen işletmelerde, yeni kurulacak, madencilğe dayalı rekabetçi sanayi dallarında yer tutmayı hedef olarak gelişmek mümkün olacaktır.

Madenciliğin Genel Durumu

- Demir ve Bakır rezervlerinin geliştirilmemesi nedeniyle bu sektörlerde 5-10 yıl içerisinde işletilebilir rezervler tükeneceğinden hammadde temininde tamamen dışa bağımlılık kaçınılmazdır.
- Seydişehir Alüminyum tesislerinin kapasitesini en az iki kat artırabilecek rezerv olmasına rağmen yıllardır bu alanda yapılması gereken ileri teknoloji yatırımlarının yapılmaması nedeniyle Alüminyum ürünlerinde dışa bağımlılık artmaktadır.
- 1980 sonrası dönemde linyit rezervlerinin geliştirilmesi ile kömür zenginleştirmede ve tüm yakma sistemlerinde gerekli teknolojik gelişmenin sağlanmaması nedeniyle enerji sektöründe ağırlıklı olarak dışa bağımlılık artmaktadır.
- Zonguldak Taşkömürü Havzası'nın, son yıllarda devamlı ülke gündeminde olmasına rağmen, sorunları çözüme kavuşturulamadığı gibi her geçen yıl daha da olumsuzluğa sürüklenmektedir. Türkiye 10 Milyon ton kömür ithal ederken 1.3 Milyar ton taşkömürü rezervinin rasyonel olarak üretiminin gerçekleştirilemediğinden TTK Kurumunun kendi kendine bitirilmesi sürecine sokulmuştur.
- Özellikle dış piyasalarda önemli ölçüde ülkeye gelir sağlayabilecek Trona rezervleri, Batılı tekellerin oyalama politikaları neticesinde değerlendirilememiştir.
- Osmanlı döneminden bugüne kadar Batılı tekellerin öncelikli hedefi haline gelen Bor ve Ferrokrom üretimi tamamen sanayi ile bütünleştirilemediğinden ihracat düzeyi

ağırlıklı olarak hammadde ve yarı mamul düzeyinde kalması durumu Türkiye'nin önemli ölçüde gelir kaybına neden olmuştur.

- Endüstriyel Minarellerin rezerv durumları, dünya piyasalarındaki talep artışı dikkate alındığında, üretim değerleri rezerv değerleri ile kıyaslanamayacak ölçüde azdır.
- GAP Projesiyle Güney Doğu Anadolu Bölgesinde tarım sektöründe önemli gelişmeler yaşanırken Mazıdağ Fosfat rezervleri ülke gündemine hiç gelmemekte ve Türkiye önemli ölçüde fosfat, gübre ve fosforik asit ithal etmeye devam etmektedir.
- 24 Ocak Ekonomik Kararları ile uygulamaya konulan ihracata dönük sanayi politikaları sonucunda; ithalat artışı engellenemediği gibi teşvikli ucuz ithal hammadde girdileri karşısında Madencilik sektörü eşit olmayan koşullar içerisinde rekabet edemediğinden üretim dışı bırakılmıştır. Bu anlayış içerisinde, Maden aramacılığı neredeyse tamamen durdurulmuş olup bu kapsamda MTA işlevsiz hale getirilmiştir.
- Sektörde her türlü soruna ve ihmale rağmen kar edebilen kuruluşlarımızda, karlarını aramacılığa ve teknolojik gelişmelere ayırmamış olup Madencilik kendi yarattığı artı değer dahi madencilik kazandılamamıştır.
- Madenciler birbirleriyle rekabet içine düşmüş ve bunun sonucunda; bir çok ürünün iç ve dış piyasada değeri neredeyse yarı yarıya düşmüştür. TKİ başta olmak üzere KİT'ler; dekapaj, galeri, kuyu v.b işlerde taşeron çalıştırmaya başlamış ancak bilinçsiz rekabet Madencilik sektörünü; Bilim ve Teknoloji kullanımından ve ileriye dönük planlamalardan uzak, işçi sağlığı, iş güvenliği ve çevrenin de göz ardı edildiği bir anlayış içerisinde, her türlü iş makinasıyla herkes tarafından yapılabilir bir sektör haline getirmiştir.
- Çevreye ilişkin çıkan Yasa ve Yönetmelikler ile Madencilik faaliyet alanları ile ürünlerinin kullanım alanları sınırlandırılarak Madencilik Kamuoyu ile baş başa bırakılmıştır. Elbette bu koşullarda, önemli ölçüde şehir dışı alanlarda yarattığı istihdam ile ülkenin yeraltı kaynaklarını ekonomiye kazandıran Madencilik sektörünün boşalttığı alan üç-beş ithalatçı tarafından doldurulmuştur.
- Bu anlayış içerisinde, 2000'li yıllara giren Türkiye'de Madencilik bir çok yerde bir kaç asır önceki teknolojilerle ve insan haklarına yakışmayan çalışma koşullarında maden işçisinin asgari ücretle, Mühendislerin ise komik ücretle çalıştırıldıkları görmezlikten gelinmektedir. Ayrıca, bu koşullarda; üretim çalıştığı işyerinden alarak, çağ-

dışı kalmış yönetmelik ve tüzükler ile denetim yapan Türkiye'deki Maden Mühendisinin belki de dünyanın hiç bir yerinde ve zamanında örneği olmamıştır

- I, V Yıllık Kalkınma Planlamasında 2000 yılında 1500 Maden ve Petrol Mühendisinin işsiz kalacağı öngörülmesine rağmen Maden Mühendisliği Fakültelerinin ve öğrenci sayılarının artırılması, Madencilik sektörüne ve Maden Mühendislerine bakışı açıkça ortaya koymaktadır. Devletin Madencilik sektörüne bakışıyla, Madencinin Maden Mühendisine bakışı arasında hiç bir fark bulunmamakta olup bu düzene Maden Mühendisleri "Nezaret" etmek zorunda bırakılmıştır.

Sonuç olarak, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ve Sanayisinin gelişmesinde öncelikle itici güç olmuş Madencilik sektörünün her alanı 1980 sonrası politikalarla gözden çıkarılmış ve hammadde ve yakıt temininde ağırlıklı olarak ithalat politikası benimsenmiştir.

Madencilik sektörünün sorunları

- Türkiye'de istikrarlı Sanayileşme ve Kentleşme politikalarının oluşturulmamış olmasından dolayı öncelikle sanayinin ihtiyacı olan hammadde ve yarı mamulün standartları, özellikleri ve talep düzeyinin belirlendiği sağlıklı bir envanter bulunmamaktadır. Bundan dolayı Madencilik sektörü fiyat ve talep dalgalanmaları karşısında istikrarlı bir üretim programı oluşturamamakta ve bunun sonucunda stoklar artmakta, işletmeler dönem dönem tatil edilmektedir.
- Teşvikli ucuz ithal ürünler karşısında rekabet edilememektedir. Ayrıca, yurt içinde de Madencilerin artı değer yaratmaksızın birbirleriyle yaptıkları rekabet sonucunda; gerekli teknolojik gelişme sağlanamamakta, ileriye dönük hazırlık çalışmaları yapılamamakta, gerekli emniyet tedbirleri alınmamakta, çevre göz ardı edilmekte, kalifiye eleman çalıştırılmamakta ve tüm bunların etkisiyle ürün kalitesi ve miktarı düşmekte ve ileri aşamada çok sayıda işletme kapanmak zorunda kalmaktadır.
- Ülke içi taşıma maliyeti ocak içi üretim maliyetinin çok üzerinde gerçekleşmekte, arama çalışmaları finansman ve teçhizat yetersizli-

ğinden yapılamamakta, MTA'nın aramalarda işlevsiz hale getirilmiş olması nedeniyle gerekli rezerv geliştirme ve teknolojik araştırma

çalışmaları yapılamamaktadır. Önemli ölçüde enerji üreten ve tüketen bir sektör olan Madencilik sektörüne; elektrik, su, yol, liman ve pazarlama gibi altyapı hizmetlerinde hiç bir teşvik sağlanmamaktadır.

- Ruhsat başvurularında ön yeterlilik aranmaması, Maden Kanununun "Beyan Usulüne" dayanmış olması, İşletme Projeleri ve faaliyet raporlarının uzman kişi ve kuruluşlarca incelenmeden sadece yasal evrak olarak görülmesi, aramadan pazarlamaya kadar gerekli denetimin yapılamamakta olması neticesinde doğal kaynakların bilimsel gerçeklere dayanarak tespit edilerek madencilik bilim ve teknolojilerine uygun şekilde işletildiği konusunda ciddi tereddütler bulunmaktadır. Bu yasal boşluk içerisinde sektörde binlerce saha "Ruhsat Spekülatörlerin" elinde yıllarca tutulmakta, bir çok işletmede rezerv ve talebe göre çok düşük miktarda üretim yapılmakta, KİT'lerin yüzlerce ruhsatlı sahası işlevsiz bekletilmekte ve gerçek yatırımcı uygun saha bulamamaktadır.

- Yasa ve Yönetmelikler yetersiz ve birbirleriyle çelişki içermesi; bürokrasiyi artırmakta, anlaşmazların çözümünde zaman kaybedilmekte, farklı farklı Kanunlara tabi olan Bakanlıklar ile Kurumlar ve Kurumların birbirleri arasındaki koordinasyon eksikliği yatırım tutarını ve iş programını önemli ölçüde etkilemektedir. Toplumun, denetim başta olmak üzere her konuda Devletin Kurum ve Kuruluşlarına olan güvensizliği, projelerin tanıtım eksikliği ve uygulamaların şeffaf olmaması Madencilik sektörünü Toplum karşısında güç durumda bırakmaktadır.

- Maden Kanun ve Yönetmeliğinde; Mücbir Sebep Olaylarına ve fiyat dalgalanmalarına karşı yatırımcının risklerini karşılanmasına yönelik yeterli koruma mekanizmaları yer almamaktadır. Madencilik Fonu sektörün risklerini karşılanması konusunda bütçe ve kapsam olarak yetersizdir.

- Çevreye ilişkin çıkan Yasa ve Yönetmelikler Madencilik sektörünün faaliyet ve ürünlerin kullanım alanlarını daraltmıştır. Başta finansman olmak üzere yukarıda anlatılan tüm sorunların içerisinde Madencilik sektörü çevreye ilişkin gerekli stratejiler geliştirememiş ve bir kaos içeri-

sinde kalmıştır. Madenler dışında tüm doğal kaynaklar Yasa ve Yönetmeliklerle "Koruma" altına alınırken yıllarca harcanan maddi ve manevi emeklerin sonucunda bulunmuş Madenler; konutlar, turistik tesisler, karayolu ve barajların karşısında korumasız bırakılarak gözden çıkartılmıştır.

Sektörel gelişmelere paralel olarak, mevcut Maden Fakülteleri'nde Mühendis adaylarının eğitim düzeyinin iyileştirilmesi tartışıldığı günlerde onlarca yeni Maden Fakülteleri altyapısı hazırlanmadan açılmış ve bunun sonucunda eğitim düzeyi düşük işsiz meslektaşlarımızın sayısı artmıştır. Ancak, altyapı sorunu bulunmayan eski Maden Fakültelerinden mezun olan ve hatta sektöre ilişkin değişik konularda yüksek lisans ve doktora yapmış meslektaşlarımızın da niteliklerine göre iş bulamamaları da dikkate alındığında; Madencilik sektörünün sorunları içerisinde eğitim öncelikli sorun olmadığı anlaşılmaktadır. Maden Mühendislerinin temel sorunlarından biri; Türkiye'de Madencilik Bilim ve Teknolojilerine uygun ve Maden Mühendislerinin emeğine saygılı işletmelerin neredeyse hiç olmamasıdır. Bu nedenle. Madencilik Bilim ve Teknolojilerinin uygulanması gerektirdiği her alanda Maden Mühendislerinin çalışmasını savunan Maden Mühendisleri Odası; bu anlayış içerisinde sektörün ve Mühendislerin sorunlarının çözümünün ancak kısa, orta ve uzun dönemli Ulusal Madencilik politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında görmektedir.

REFERANSLAR:

1. Prof.Dr. Gülten Kazgan, "Yeni Ekonomik Düzende Türkiye'nin Yeri" Nisan 1995, 2. Basım, Altın Kitaplar Yayınevi
2. Peter. F. Drucker "Yeni Gerçekler", Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1992, Ankara
3. Server Tanilli, "Devlet ve Demokrasi", Say Yayınları, 5. Baskı, 1988
4. T.C Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, "Türkiye 2. Madencilik Şurası", 11-13 Kasım 1993, Ankara
5. TMMOB, "KIT ve Özelleştirme Sempozyumu" Ankara, 23-24 Temmuz 1993, TMMOB Yayınları
6. TMMOB, "Küreselleşmenin Ekonomik, Sosyal, Siyasal, Kültürel Boyutları" Mayıs 1998, TMMOB Yayınları
7. TMMOB Maden Mühendisleri Odası, "Cumhuriyet Dönemi ve Madencilüğümüz" Ocak-Şubat 1999, Madencilik Bülteni Sayı 56, TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yayını
8. TÜSIAD-"21.Yüzyıla Doğru Türkiye: Geleceğe Dönük Bir Atılım Stratejisi" Kasım 1992, Yayın No: TÜSIAD T/92.11.55